

SLOVENŠČINA 1.6.2020

Za kratrek čas se vračamo nazaj na književnost.

Vaša naloga je, da v berilu za 8. razred, na strani 38, poiščete odlomek besedila SOSEDOV SIN.

Nato pa:

- odlomek večkrat preberete,
- poiščete neznane besede,
- odgovorite na naslednja vprašanja:
  1. Kdo je besedilo napisal (avtor besedila) ?
  2. Naštej vse književne osebe.
  3. Kdo so glavne osebe?
  4. Kdo so stranske besede?
  5. Dogajalni čas in dogajalni prostor.
  6. Obnovite vsebino prebranega odlomka. (Napišite 5 povedi o besedilu.)
- na strani 107, pa si preberete tudi nekaj o delu in življenju avtorja besedila Josipa Jurčiča.

Josip Jurčič
SOSEDOV SIN

Včasih bogati kmetje niso dovolili, da bi se njihove hčere poročile s človekom, ki je bil reven oz. je bil brez imetja. Velikokrat so izbrali, s kom se bo hči poročila, čeprav mlada nista bila zaljubljena ali pa hčerka bodočega »ženina« sploh ni marala. Tudi s Smrekarjevo Franico je bilo podobno. Oče ji je določil za ženina bogatega Petra, čeprav je njeno srce gorelo za Štefana, ki je bil reven. Štefanu in Franici prepovejo srečevanje. Oče jo sili v poroko. Kako pa se zgodba nadaljuje, preberite v spodnjem odlomku.

Doma Smrekar hčere ne najde. Misli si, preden sonce zaide, sama pride in kaj potem! Kako bi bilo oprati to sramoto! Pol imenja, vse imenje – pa te sramote ne, tega ne, o čemer bodo treh far ljudje več let govorili.

Mati Smrekarica je okoli hiše letala in jokala na ves glas, ko je to slišala. Mislila si je, da hčere ne bo nikdar več videla, bala se je, da si je morebiti sama kaj žalega storila, da je pobegnila bogve kam, in vse sosede, ki so se zgrinjale, je niso mogle utolažiti.

»K rodbi je kam šla!« tako so se žene naposled pogovarjale, ko je nikakor ni bilo domov. Smrekarici se je to verjetno zdelo in potolažila se je malo. Kjer je koli vedela za kako sorodno ali znano hišo v obližju in daljavi, povsod je razposlala ljudi, enega tja, enega sem, da bi pozvedel, ali je Franica tam. Vsakega je dobro plačala, vsakega je za boga prosila, naj leti, naj brž pridirja nazaj. Iz bližnjih krajev je kmalu od vseh strani prišlo poročilo, da je ni nikjer. Neki star mož jo je videl pol ure od cerkve; potem ni živ človek več povedal, da bi jo bil videl.

Nazadnje so se vrnilo vsi posli, nekateri že ponoči, nobeden pa ni prinesel glasu, kakršen bi bil ustregel.

Smrekarjeva hiša je bila dva dni kraj nesreče in žalosti. Kaj je pomagalo bogastvo, kaj denar! Edinega otroka ni bilo.

Smrekar je bil prvi dan ves divji in jezen zaradi sramote, ki mu jo je hči pred svetom naredila, ker je za trdno mislil, da se je samo kam odtegnila, pa da zopet pride, potem je bil tih, klavrn, ni govoril, ni kadil iz pipe, ni jedel. Na obličju se mu je bralo, da trpi on toliko, kolikor mati, četudi ne joka.

Štefan, ki se je ljudem odtezal, je zvedel šele drugi dan, kaj se je zgodilo. Poskočil je in prvi čut je bilo veselje, radost. Saj je bil ta dogodek dokaz zanj! Druga misel pak je bila: če je treba svet preobrniti in krvavo morje preplavati, najti jo moram, govoriti moram z njo! Da bi morda več živa ne bila, kakor so nekateri drugi ugibali, to mu ni prècej prišlo na misel, a vendar pozneje, in ta misel mu je bila strašnejša od sladkosti vsega veselja, kar ga je kdaj užil.

(Odlomek)

Manj znane besede:

imenje – imetje

fara – župnija

zgrinjati – zbirati

rodba – sorodstvo

obližje – bližina

posel – najeta oseba na večjem posestvu za pomoč pri delu, služabnik, hlapec

odtegniti – umakniti

klavrn – nesrečen

obličje – obraz

odtezati se – umikati se

pak – pa

- Kakšen vtis je nate naredila zgodba? Odgovor pojasni.
- Izpiši stavke, ki opisujejo Štefanovo globoko ljubezen do Franice.
- Zakaj je bil Štefan najprej vesel, nato pa zaskrbljen, ko je izvedel, da je Franica izginila?
- Kaj bi pa ti naredil za svojo ljubezen?
- Izpiši besede, ki jih danes redko slišimo. Razloži, zakaj je tako.
- POVEST je daljša prozna oblika, ki opisuje predvsem zunanje dogodke. V njej nastopa več oseb, toda vse je usmerjeno na zgodbo samo. Pripovedovanje je preprosto, konec pa je navadno srečen. Povest je namenjena kratkočasju in vzgoji.
- Kako predvidevaš, da se bo ta povest končala? Kako se je zgodba končala, preberi v knjigi Josipa Jurčiča *Sosedov sin*. Svoj konec zgodbe primerjaj z izvirnim.